

**Folk
og
Kultur
1980**

Folk og Kultur

Årbog for Dansk

Etnologi og Folkemindevidenskab

1980

Udgivet af Foreningen Danmarks Folkeminder
København 1980

Folk og Kultur

udgives med støtte fra Arthur Christensens og hustrus folkemindesfond

Redaktion:

Bengt Holbek, George Nellemann, Iørn Piø og Bjarne Stoklund

Redaktionssekretær: Jytte Gravesen

Manuskripter og bøger til anmeldelse sendes til:

Folk og Kultur, c/o Nationalmuseets 3. Afd., Brede, DK-2800 Lyngby

Abonnement tegnes hos:

Foreningen Danmarks Folkeminder, c/o Dansk Folkemindesamling,

Birketinget 6, DK-2300 København S

Trykt hos: Gullanders Bogtrykkeri A/S, Skjern

ISBN 87-87897-39-3 ISSN 0105-1024

Foreningen Danmarks Folkeminders styrelse:

Arkivar Carsten Bregenhøj, Dansk Folkemindesamling (formand for publikationsudvalget), premierløjtnant Knud Bødker, Feldballe, forvalter Benny Engstrøm, Søborg (kasserer), kgl. skovrider Kristian Elmquist, Fussingø, museumsinspektør Birte Friis, Nationalmuseets Formidlingssektion, stud. mag. Henrik Ingemann, Jystrup (sekretær), lektor Annikki Kaivola-Bregenhøj, Valby, borgmester Johs. Lyshjelm, Skælskør, museumsinspektør George Nellemann, Nationalmuseets 3. afd. (formand for årbogsudvalget), landsretssagfører Kaj Nielsen, Gentofte, museumsdirektør Niels Oxenvad, Odense Bys Museer, arkivar Iørn Piø, Dansk Folkemindesamling (formand), museumsinspektør Alan Hjorth Rasmussen, Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg (formand for Foreningen Danmarks Folkeminders Støttefond), lektor Birgitte Rørbye, Institut for folkemindevidenskab ved Københavns Universitet, forfatteren, cand. psych. Jens Sigsgaard, Holte (formand for udvalget for børnefolklore).

Forfattere i denne årgang:

Poul Balle-Petersen (født 1937), mag. art. i europæisk etnologi 1967. Lektor ved Institut for europæisk folkelivsforskning, Brede Alle, 2800 Lyngby.

Peter Buchholz (født 1941), M. A. 1966, Dr. phil. 1968, Dr. phil. habil. 1977. Privatdocent ved Nordisches Institut, Kiels Universitet. Har bl. a. skrevet om sagalitteratur, eddadigtning, germansk-skandinavisk religionshistorie og fortælletradition. Adresse: Nordisches Institut, Neue Universität, D-2300 Kiel.

Ingeborg Cock-Clausen (født 1929), mag. art. i europæisk etnologi 1978. Projektarbejde indenfor nordisk arbejdsgruppe for dragt- og tekstilforskere. Åmosebakken 24, 2830 Virum.

Henrik Ingemann (født 1951), sekretær i Foreningen Danmarks Folkeminder. Stud. mag. i folkemindevidenskab. Tolstrupvej 39, Avnstrup Overdrev, 4174 Jystrup.

Anders Rehde Nielsen (født 1946), mag. art. i europæisk etnologi 1978. Derefter museumsinspektør ved Fåborg kulturhistoriske museer, Bryggergården 6, 5600 Fåborg.

Erik Høvring Pedersen (født 1955), stud. mag. i folkemindevidenskab. Har skrevet den folkloristiske kommentar i den planlagte nyudgivelse af Frederik Lange Grundtvigs »Livet i Klokkergården«. Redigerer nyudgivelsen af Evald Tang Kristensens »Danske Sagn«. Landskronagade 5 C 5, 2100 København Ø.

Iørn Piø (født 1927), arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Birketinget 6, 2300 København S, og gæsteforsker ved Odense Universitets Laboratorium for folkesproglig middelalderlitteratur. Har skrevet bøger og afhandlinger om folkloristiske emner, bl. a. om folkeviser og skillingsviser.

Henrik Stevnsborg (født 1948), lic. phil. i 1979. Artikler om københavnsk rets- og socialhistorie i 17.-19. århundrede. Grostedet 10, 2., 2700 Brønshøj.

Indhold

Anders Rehde Nielsen: Harmonium, stueorgel, skipperklaver	5
Peter Buchholz og Iørn Piø: En publikumsorienteret visegenre	19
Erik Høvring Pedersen: Kristen Spillemand – den kloge mand i Himmerland	31
Henrik Ingemann: Karoline Graves	53
Ingeborg Cock-Clausen: Cowboybukser	75
Henrik Stevnsborg: Den store Udfejlsesfest 17.–18. januar 1772	91
Poul Balle-Petersen: Gården, slægten og naboerne	106

Dansk folkekultur 1979

En selektiv bibliografi. Af Lis Castberg og Else Marie Kofod. Redaktionen afsluttet 1. februar 1980	151
---	-----

Anmeldelser

Erling Bjøl: Vor tids kulturhistorie 1–3. Bjarne Stoklund	160
Gunnar Viby Mogensen, H. Mørkeberg og J. Sundbo: Småbyer i Landdistrikter. Palle O. Christiansen	161
Holger Rasmussen: Dansk Museumshistorie. Torben Witt	162
Charles Haugbøll: Svajerne. Anders Enevig	163
Dan Hemming: Guldhornenes tale. Niels Lukman	164
Minna Kragelund: Folkedragter – Landboliv i fællesskabets tid. Ulla Thyrring	166

Laura Halkjær: Holbeinsyning. Dobbelte forsting. Hanne Frøsig Dalgaard	167
Sognefoged i Stavnholt Lars Nielsens dagbog (1771) 1789–1794. Lisbeth Holtse	167
Uffe Hansen: Bakkefolk og Bakkeminder. lørn Piø	168
Inge Adriansen: Juleskikke på Als og Sundeved. lørn Piø	169
Jens Anker Jørgensen: Jorden og slægten. lørn Piø	169
Erik Dal: Samlet og spredt om folkeviser. lørn Piø	171
The Types of the Scandinavian Medieval Ballad. lørn Piø	171
Modspil. Henrik Stevnsborg	172
Jutta Bojsen-Møller og Annette Rosenlund: Ole Kollerød – forbryder og oprører. John Christensen og Henrik Stevnsborg	173
Ingeborg Christmas-Møller: På fattighuset. Fattig i Danmark. Af: Knud Vilby i samarbejde med Kjeld Sørensen. Birgitte Rørbye	174
Hekse, heksetro og heksejagt. Dansk tekst ved Karin Lützen. Jens Chr. V. Johansen	176
Danske Domme 1375–1662. De private domssamlinger. Ved Erik Reitzel-Nielsen under medvirken af Ole Fenger. Henrik Stevnsborg	178
Bibliografisk supplement til Oluf Friis: Den danske Litteraturs Historie. lørn Piø: Perspektiver i studiet af Danske Viser fra Adelsvisebøger og Flyveblade 1530–1630. lørn Piø: On reading orally-performed ballads: The medieval ballads of Denmark. Karsten Biering	179
Silke Göttisch: Beiträge zum Gesindewesen in Schleswig-Holstein zwischen 1740 und 1840. Otto Holzapfel	181
Carl Erik Andresen, Jørgen Burchardt og Flemming Mikkelsen: Arbejdererindringer. Eske K. Mathiesen	181
Indsendt litteratur	183